

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>**Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät**

Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

latvia

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: **lv**

Swipe to change

Jäsenvaltioiden oikeudenhoitojärjestelmät

Latvia

Tässä osassa luodaan yleiskatsaus Latvian tuomioistuinjärjestelmään.

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Latvialla on lainsäädäntö- ja toimeenpanovallasta riippumaton oikeuslaitos, joka koostuu kolmesta oikeusasteesta. Perustuslain mukaan lainkäytöstä vastaavat alioikeudet (käräjäoikeudet), aluetuomioistuimet ja korkein oikeus sekä sodan tai poikkeustilan aikana myös sotatuomioistuimet.

Oikeushallinto

Tuomiovaltalain (*likums "Par tiesu varu"*) mukaan tuomioistuinten hallinnosta vastaa valtionhallinnossa **oikeusministeriö**.

Oikeusministeriö

voi antaa sisäisiä ohjeita alioikeuksien (käräjäoikeuksien), aluetuomioistuinten ja kiinteistörekisteriosastojen hallinnollisten toimien organisoimiseksi;

voi pyytää alioikeuksilta, aluetuomioistuimilta ja kiinteistörekisteriosastoilta tietoja, joita se tarvitsee lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi;

valvoo alioikeuksien, aluetuomioistuinten ja kiinteistörekisteriosastojen hallintoa;

toimittaa tarkastuksia alioikeuksissa, aluetuomioistuimissa ja kiinteistörekisteriosastoissa.

Tuomioistuinten hallintovirasto (*Tiesu administrācija*) vastaa alioikeuksien, aluetuomioistuinten ja kiinteistörekisteriosastojen hallinnollisten tehtävien organisoinnista. Se vastaa toiminnastaan oikeusministerille.

Korkeimmalla oikeudella (*Augstākā tiesa*) ei ole hallinnollisia sidoksia alioikeuksiin tai aluetuomioistuihin. Korkeimman oikeuden töiden organisoinnista vastaa sen presidentti. Korkeimmassa oikeudessa on erillinen hallintoyksikkö (*Augstākās tiesas Administrācija*).

Tuomarineuvosto (*Tieslietu padome*) on kollegiaalinen elin, joka osallistuu oikeudenkäytön poliittiseen ja strategiseen suunnitteluun ja tuomioistuinlaitoksen työkulun kehittämiseen.

Tuomioistuintyyppit – lyhyt kuvaus ja hierarkia**Yleiset tuomioistuimet – ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimet ja muutoksenhakutuomioistuimet**

Alioikeudet (käräjäoikeudet) (*rajonu (pilsētu) tiesas*) ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta, jotka käsittelevät riita-, rikos- ja hallintolainkäyttöasioita.

Niillä voi olla tuomiopiirinsä alueella useita erillisiä yksiköitä, esim. oikeustaloja. Alioikeuksilla voi olla oma **kiinteistörekisteriosasto (*zemesgrāmatu nodaļa*)**.

Kiinteistörekisteriosasto hoitaa kiinteistörekisteriä (johon tehdään kiinteää omaisuutta ja niihin liittyviä oikeuksia koskevat merkinnät), käsittelee riidattomat täytäntöönpanoasiat ja perintäasiat ja hyväksyy huutokauppailmoitukset.

Aluetuomioistuimet (*apgabaltiesas*) toimivat riita-, rikos- ja hallintolainkäyttöasioissa muutoksenhakutuomioistuinta kolmen tuomarin kokoonpanossa. Niillä voi olla tuomiopiirinsä alueella useita erillisiä yksiköitä, esim. oikeustaloja.

Tuomiovaltalain mukaan **sotaoikeus** voi kokoontua sodan tai poikkeustilan aikana. **Sotaoikeuslain** mukaan määräyksen sotatuomioistuinten toiminnan aloittamisesta antaa oikeusministeriö. Jos näin tapahtuu, ensimmäisen oikeusasteen sotatuomioistuinta voi olla yksi tai useampia. Toisen oikeusasteen sotatuomioistuinta on yksi.

Korkein oikeus

Korkein oikeus (*Augstākā tiesa*) koostuu kolmesta jaostosta (*departamenti*, riita-asioiden, rikosasioiden ja hallintolainkäyttöasioiden jaostot) ja kahdesta kamarista (*palātas*, riita-asioiden ja rikosasioiden kamarit). Korkein oikeus toimii oikeuskysymyksiä koskevissa asioissa kassaatioistuimena (*kasācijas instance*), ellei laissa säädetä toisin. Korkeimmassa oikeudessa oli 31. joulukuuta 2014 asti myös kaksi kamarista (riita-asioiden ja rikosasioiden kamarit), mutta 1. tammikuuta 2015 ja 31. joulukuuta 2016 välisenä aikana toiminnassa on ainoastaan riita-asioiden kamari.

Korkeimman oikeuden kamarien ja senaatin tuomarit kokoontuvat yhdessä **täysistuntoon (*plēnums*)**. Täysistunnossa pohditaan ajankohtaisia lainsäädännön tulkintakysymyksiä. Täysistunto valitsee myös kurinpitotuomioistuimen (*Disciplinārtiesas*) jäsenet. Kurinpitotuomioistuimessa on kuusi tuomaria korkeimman oikeuden eri jaostoista. Kurinpitotuomioistuin kutsutaan koolle tarkastelemaan kurinpitolautakunnan (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*) päätösten laillisuutta. Oikeussäännösten tulkintaan välittömästi liittyviä kysymyksiä voi lainsäädännön yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi käsitellä joko korkeimman oikeuden täysistunto tai asianomaisen kamarin tai jaoston täysistunto.

Perustuslakituomioistuin (*Satversmes tiesa*) on riippumaton lainkäyttöelin, joka käsittelee lakien ja muiden säädösten perustuslainmukaisuutta perustuslaissa ja perustuslakituomioistuinta koskevassa laissa säädetyn toimivaltansa puitteissa. Se käsittelee myös muita sille siirrettyjä asioita perustuslakituomioistuinta koskevan lain mukaisesti.

Oikeudelliset tietokannat

Latviassa on seuraavat oikeudelliset tietokannat:

Oikeusministeriön verkkosivuilla on tietoja tuomioistuinjärjestelmästä ja sen piirissä työskentelevistä henkilöistä (julkiset notaarit, tuomioistuinten virkamiehet). Ne on linkitetty muihin tuomioistuinjärjestelmää koskeviin verkkosivuihin.

Latvian kansallinen oikeusportaali **Latvija.lv**

Latvija.lv -portaalin kautta pääsee valtion- ja kunnallishallinnon elinten verkkosivuille. Portaalin tiedot on jaoteltu aiheittain.

Kohdasta **E-services (*E-pakalpojumi*)** pääsee keskitettyihin sähköisiin palveluihin. Portaalin tämä osa sisältää toiminnon, jonka avulla käyttäjät voivat pyytää ja ottaa vastaan keskus- ja paikallishallinnon sähköisiä palveluja, seurata niiden toimeenpanoa ja saada tietoa pyytämiensä sähköisten palvelujen tuloksista. Palveluhaun ("*Service catalogue*", *Pakalpojumu katalogs*) kautta pääsee kaikkiin keskus- ja paikallishallinnon tarjoamiin palveluihin. Sen avulla saa olennaiset tiedot keskus- ja paikallishallinnon tarjoamista palveluista, palvelujen hakemisesta ja vastaanottamisesta sekä maksuista ja palvelujen sisällöstä. Sähköisten palvelujen kuvaukseen on liitetty linkki lähdetietoihin, verkkosivustoon tai suoraan asiaa koskevaan sivuun tai palveluun. Käyttäjä pääsee tutustumaan tietoihin joko hakemistosta, joka on jaoteltu elämäntilanteen perusteella, tai käyttämällä portaalin hakutoimintoja. Keskitetyn palveluhakemiston sisällöstä vastaavat palveluja tarjoavat viranomaiset.

[Latvija.lv-portaalin tavoitteena](#) on antaa Latvian kansalaisille ja maassa asuville ulkomaalaisille pääsy Latvian viranomaisten internetpalveluihin ja toimia näiden palvelujen keskitettynä yhteispisteenä.

Portaalin käyttö on **maksutonta**.

Linkkejä

[Latvian tuomioistuimet](#), [Korkein oikeus](#), [Perustuslakituomioistuin](#), [Tuomioistuinhallinto](#), [Oikeusministeriö](#)

Päivitetty viimeksi: 27/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.